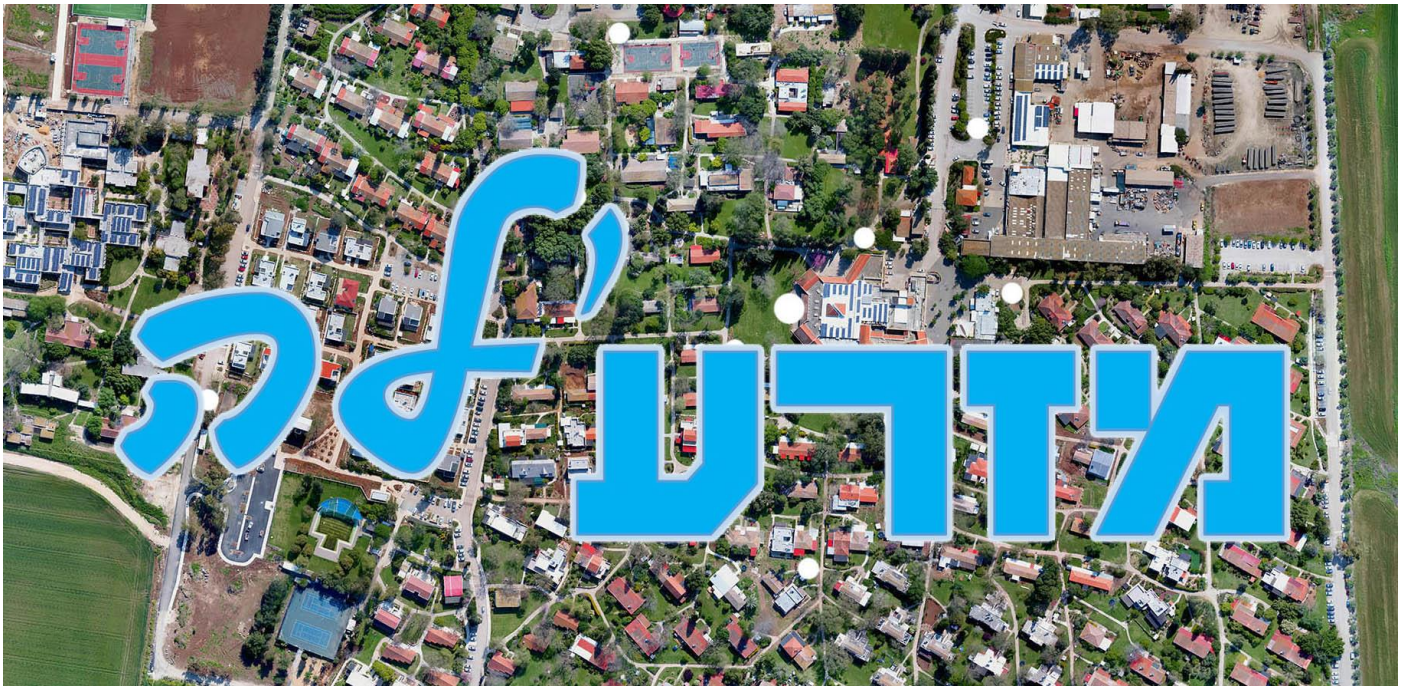

מזרעים יקרים,

אחרי תקופה ארוכה, ארוכה מידיי, שנדם קולו של אחרון העלונים במזרע, הציע שחם, מנהל הקהילה, לחדש את המסורת המבורכת הזו. נאספו מספר "משוגעים לדבר", שהחליטו לקחת על עצמם לחדש את היוזמה המבורכת הזאת. לאט לאט התהווה צוות והיום, אנחנו נרגשים ושמחים להגיש לכם את ההוצאה הראשונה.

עוד לפני כן ביקשנו מכם לעזור לנו במציאת שם לעלון, נדהמנו מכמות התגובות, ובימים אלה אנחנו נסכם על השם, שזכה למירב הקולות, וכמובן נשתף אתכם בבחירה. ההיענות הגדולה רמזה לנו עד כמה אתם, חברי הקיבוץ, מעוניינים ובשלים להיות חלק בעשייה הזו, וזה ריגש אותנו מאד. ברור לנו, שללא שיתוף הפעולה וההשתתפות של כמה שיותר חברים, לא תוכל להיות רציפות לעלון ולא יהיה עניין לכלל החברים. אנחנו בטוחים שתיקחו חלק פעיל בתוכן, בנכונות ולפעמים גם בניג'וס שלנו.

אחד העקרונות שעמדו לנגד עינינו היה לספק במה בה יהיה מקום לכל חבר שירצה לבטא כל נושא, כשרון, מידע ופולמוס, ובתנאי שיתנהל בשפה נקיה ומתורבתת, בהערכה לקוראים ובמלוא הכבוד והנימוס, שעלון מהסוג הזה מחייב. עקרון נוסף שהוביל הוא, שהעיתון יהיה נקי ממסירת אינפורמציות. כל דיווחי ההנהלות ימשיכו להתפרסם בדף האינפורמציה המחולק מידי פעם בפעם. אנחנו נתרכז בהגשת תוכן ונושאים מחיינו וחיי ילדינו.

אתם מוזמנים לפנות לאחד או אחת מחברי הצוות: **שרה ישראלי, מיקה פינקלשטיין, אברם קנטור, דורית אשר, עדה חריט, ליעד וולף ומיקי להב**. נשמח בכל מה שתמצאו כראוי לשתף ונפרסם בשמחה.

בעלון הראשון התרכזנו, מטבע הדברים, בקורונה. ***שרה ישראלי*** שיתפה אותנו בהרהוריה על "למה נחוץ לנו עיתון משלנו?"

אנחנו נבקש ונשמח לקבל פידבקים, הערות, הארות, ביקורות (בונות), הצעות לנושאים ומדורים.

ראיינו את ***טל יופיטר*** על עבודתה בבית החולים, בימי קורונה.

ראיינו חברים בעלי עסקים עצמאיים שנפגעו כתוצאה מסגירת המשק: את ***יעל ברטנשטיין לביא***, את ***יעל אשר יערי***, את ***אפרת אגוזי***, את ***מור נחמני*** ואת ***עופר המבורגר***. נפגשנו גם עם ***אתי נצר***.

שמענו מילדים וצעירים על תחושותיהם בקורונה ***וסתו אגוזי*** שיתפה אותנו בכך.

בחרנו להעמיק את הכרותינו עם חברים חדשים והפעם נפגשנו עם ***גיל קרייתי***

נפגשנו עם ***חן שלח,*** ביקשנו לשמוע על סרטו החדש "**מורנוב**" ועל עיסוקו המקצועי בכלל ובשילוב עם חיי הקיבוץ בפרט.

הבאנו עדות לכך שגם ב-1950 פשטה על ארצנו מגיפה. הייתה זו מגפת ה"פוליו".

קיבלנו דיווח מאלף מהספרייה שלנו בעזרתן של ***עדנה שמע ונאוה ארבל***.

השתעשענו עם ***דנית אגוזי*** בשירים שחרזה בתקופות בידוד.

בסוף תחכה לכם הפתעה לחידוד המוח, ובהתחלה – ניפרד משנת 2020.

אנחנו נבקש ונשמח לקבל פידבקים, הערות, הארות, ביקורות (בונות), הצעות לנושאים ומדורים. בעלון הבא נרצה להתרכז בסוגיית הכוונה להעביר את ילדי מזרע הלומדים בגניגר, לביה"ס במרחביה. השחיזו את העפרונות...

אתם מוזמנים לפנות לאחד או אחת מחברי הצוות: שרה ישראלי, מיקה פינקלשטיין, אברם קנטור, דורית אשר, עדה חריט, ליעד וולף ומיקי להב. נשמח בכל מה שתמצאו כראוי לשתף ונפרסם בשמחה.

בברכת קריאה מהנה,

בשם צוות העלון,

מיקי להב

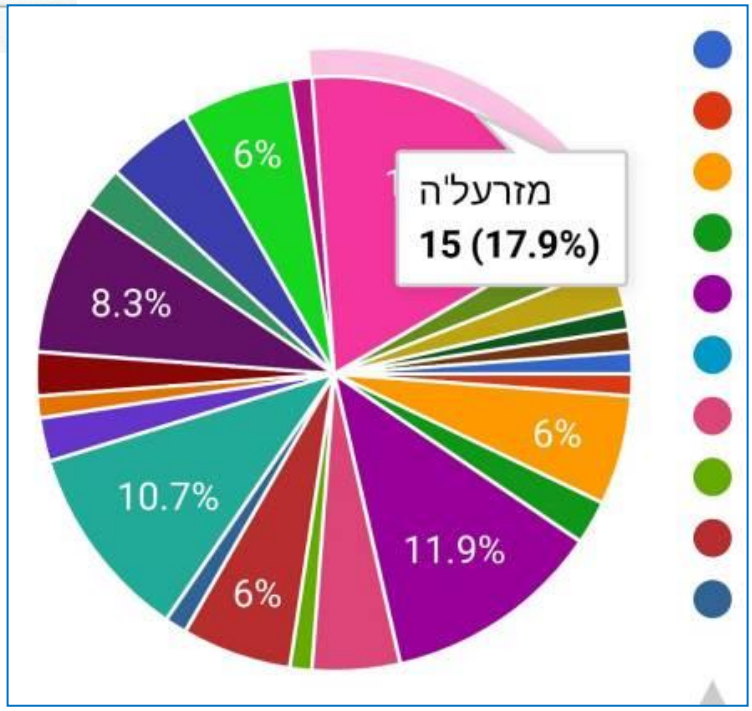

למה עיתון?

- כי כמעט ולא נשארו לנו אפשרויות להיפגש, להחליף דעות, לקטר, להתפאר...
- בגלל "גאוות יחידה": אם לאחרים יש עיתון, הייתכן שלמזרע לא יהיה?
- כי רבים כותבים ומגיבים בפייסבוק, אבל רבים **יותר** לא נמצאים שם.
- כי הפייסבוק אמנם מהיר וזמין, אבל אנחנו רוצים גם להתלבט, להעמיק, להתייעץ ואת זה עושים לרוב לאט ובישוב הדעת.
- כי אמצעי התקשורת הקיימים לא מספקים אותנו ואנחנו רוצים משהו פנימי, שישתף את קהילת מזרע ולא את העולם כולו.
- כי יש בינינו אנשים מוכשרים רבים, שצריך לתת להם במה וליהנות מהפירות.
- כי גדלנו. התרחבנו, רבים בחרו לחיות במזרע, וטוב שיש עוד מקום להכרות הדדית בין ותיקים וחדשים.

שרה ישראלי

זוות מזרע'לה והקיבוץ כולו מאחל –

לכל החולים, החלמה מהירה ושלימה,
לכל המחלימים, התחזקות וחזרה מהירה לשגרה,
לכל המבודדים, יציאה מהירה לחופש וחירות,

ולציבור כולו, שמירה על בריאות טובה באמצעות שמירה על נהלים והתחסנות.
שנחזור במהרה לחיינו הקודמים, מלאים באנרגיה מחודשת, לחיי הקהילה
התוססים שלנו, התרבות המדהימה שלנו, המפגשים על הדשאים והמדרכות,
שנמשיך לקיים את חיינו בערבות הדדית, בכבוד ובאהבת האדם והאדמה.

אמן!

שנת עשרים עשרים

שלום לך שנת עשרים עשרים,
שלום, ותתביישי לך בפינה,
האכלת אותנו כף גדושה של קש ומרורים,
תדעי שאת נמחקת מלוח השנה.

שלום לך שנת עשרים עשרים,
שלום, ותתנדפי לך באוויר,
השארת עלינו סימנים, מלא כתמים שחורים,
עשית כאן בלגן אדיר בכישרון נדיר.

שלום לך שנת עשרים עשרים,
ערבבת לנו את החיים, בכישרון מופלג,
גזלת לנו את המובן, בלבלת בין הדברים,
שדדת לנו את החופש, החירות ואת נתב"ג.

לכי לך לשלום עשרים עשרים, כי לנו כבר נמאס,
כבר לא רוצים לראות ממך, גם לא נגיף קטן,
כי כל מה שהיה לנו, בעזרתך נרמס,
אז תעשי טובה גדולה ותסתלקי מכאן.

ברוך בואך שנת התקווה,
שהתפרצת אלינו כך, בבת אחת,
תהיי, במחילה ממך, אלינו חביבה,
בלי סגר, בלי בידוד ובלי מילים כמו חל"ת.

הביאי לנו מנוחה, ושקט ושלווה,
השיבי לנו את הביטחון, את היכולת להחליט,
תבטיחי שתהיי אלינו ממש ממש טובה,
תחזירי לנו את הכתר, הגלימה והשרביט.

כי כבר עייפנו ממניפולציות ושקרים,
אשר מלאה בהם הארץ, עד כדי בושה,
לכי לך לשלום עשרים עשרים,
תעלמי מנוף חיינו ותכריזי על לפרישה.

מיקי

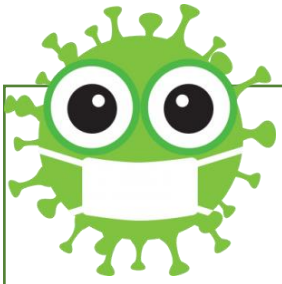

קורונה יקרה

קורונה יקרה
לחיינו פרצת בסערה
מאתיים ושמונים תושבים בבידוד
קיבוץ שלם מרגיש אבוד

קורונה יקרה
בלבלת לנו את השיגרה
הגן סגור, שבילים ריקים
על דשא ומגרש כבר לא משחקים

קורונה יקרה
הגלולה כל כך מרה
באולם אין תרבות ואין סרטים
וכולנו מרגישים כלואים בבתים

קורונה יקרה
התייחסנו אליך ברצינות יתרה
שמרנו שני מטר מרחק, עטינו מסכה
התחננו לפניך גם בקשנו סליחה

אז גברת מחלה ארורה
מאסנו ממך ומרוע הגזרה
עזבי אותנו במהרה
ושובי כבר לסין למערה.

שרה ישראלי

ראיון עם אפרת אגוזי

לאחר שנות תרבות רבות ומלאות באירועים, חגים, ציון מועדים למיניהם, לפני מגיפה ובזמן מגיפה, ביקשנו מאפרת לסכם עבורנו את שנות פעילותה הרבות ובהזדמנות לומר שוב, כמה מילאה את חיינו בהרבה יותר מרק תרבות. שוב תודה על עבודה קשה אך משתלמת, לך אפרת הנותנת ולנו קיבוץ מזרע המקבלים.

תארי לי את הרגע שבו הבנת שמה שהיה הוא כבר לא מה שיהיה

לאחר חודשים של עבודה על מסיבת פורים והתגייסות מדהימה של צעירי מזרע, יצאתי מביקור אצל הרופאה וראיתי עשרות הודעות בנייד: "שמעת שביבי הודיע שמותרת התקהלות של עד מאה איש?" ישבתי ברכב חצי שעה ובכיתי. בכיתי על עוגמת הנפש של הצעירים שכל כך מחכים למסיבה הזו, במשך שנה שלמה.

ומכאן המדרון היה חלקלק... כל יום הודיעו על שינויים נוספים, על איסורים, על צמצום ההתקהלויות, על מיגון ומסכות והיה לי ברור שצריך לשנות פאזה.

הייתה לי תכניות מסודרות ומתוקתקות עד יום העצמאות, שפורסמה לחברים, ושעמלתי עלייה עם הצוותים שלי, עד הפרט האחרון. לקח לי זמן עד שהטמעתי את השינויים. חשתי תחושות של אבל ואכזבה, שמה שהיה לא יוכל יותר להיות. לא תיארתי לעצמי שזה יימשך כל כך הרבה זמן. קיוויתי שזה זמני.

בהתחלה היה לי קושי גדול לקבל את התרבות הכל כך אחרת ושונה שנכפתה עלינו לעשות, והרגשתי תסכול רב מצד אחד, ואתגר גדול מאידך.

כמה קל / קשה היה לשנות את התודעה המזרעית לגבי התרבות בימי קורונה?

לא היה לי קשה לשנות את התודעה המזרעית, כיוון שלאורך כל הדרך זכיתי בפירגון ועידוד.

הרגשתי שכל היחס האישי והסוויץ' שנעשה בחודשים הראשונים, מאד ריגש את האנשים. במיוחד את האוכלוסייה המבוגרת, כשהגענו אליהם מידי פעם עם משהו קטן לבית. (עציץ, הגדה מזרעית וזרעים של אהבה לפסח, קליפים, סרטונים בהפתעה להורי החיילים מהבנות והבנים ולחיילים מהוריהם בפסח ועוד...)

עשית דברים מדהימים. גם לפני הקורונה וגם בזמן המגיפה. את יכולה לסמן נקודות שיא בפעילות הארוכה שלך לפני ואחרי?

אין הנחתום מעיד על...

לפני הקורונה היו רגעי שיא רבים בהפקות גדולות, בהם היו שותפים חלקים גדולים מהאוכלוסייה, מכל הגילאים: טיולי קיבוץ, "מזרעים של מסטיק", קליפ של מזרע לחגיגות ה-95, מזרעויזיון, טקס "לכל איש יש שם" ועוד ועוד... מה שהיה חשוב בעיניי זה התהליך הארוך והמרגש לקראת חלק מהאירועים ולא בהכרח התוצאה הסופית.

לאחר הקורונה רגעי השיא שלנו היו היציאה, עם עגלה מושקעת בערב יום העצמאות ושיירת הרכבים, לשמח את החברים בשירה, וחלוקת מתנות. הקהל יצא מהבתים והייתה שמחה והתרגשות גדולה בעיני האנשים, שקשה לתאר. גם בחג השבועות הייתה אופוריה גדולה על הדשא הגדול. זו הייתה הפעם הראשונה, שכולם יצאו ונפגשו, נפתח פתח קטנטן להתקהלות והייתה התרגשות שיא.

באופן אישי – כמה הקורונה שינתה אותך ואת הלך המחשבה שלך?

באופן אישי הקורונה היא הזדמנות גדולה להביט על הדברים אחרת ממה שהסתכלנו עד אז: לעצור, להירגע, להתנהג יותר בצניעות ולראות מה באמת חשוב בחיים.

הרבה דברים במחשבה שלי השתנו בעקבות הקורונה. בהתחלה התאבלתי על ה"אין", ולאחר זמן קצר התחלתי לראות את כל ה"יש" סביבי ואני מצליחה ליהנות ממנו מדֵי יום.

איך אספת את כל הרעיונות המדהימים שהבאת לקהילה במזרע?

החכמה היא באמת מצד אחד לשמור על המסורות היפות של מזרע ומצד שני, להמציא את עצמי מחג לחג ולהביא שינוי מרענן. תמיד עבדתי עם צוותים נהדרים לצידי ועל ידי חשיבה משותפת גיבשנו את כל הרעיונות.

מאיפה לקחת את הכוחות לעשייה כל כך אינטנסיבית, מבלי לחזור על עצמך ולחדש כל הזמן?

זה תפקיד שעושים מתוך אנרגיה, אהבה ושגעון לדבר ובעיקר, אהבה גדולה למקום שבו אני חיה. כל אלו קיימים בי והניעו אותי לעסוק בכך כל כך הרבה שנים.

מה מעשייך כעת? מה את מתכננת לעתיד?

כרגע אני בפסק זמן למען עצמי ולמען משפחתי. לומדת דברים לנפש ולנשמה, עושה המון ספורט, מתנסה ועוסקת בדברים שלא הספקתי, או לא העזתי לעסוק בהם קודם. העתיד פתוח וישנן אופציות שאני בודקת מה מתאים לי.

האם היית מוכנה לחזור ולמלא את התפקיד בעתיד?

NEVER SAY NEVER

האם היו לך תכניות שלא הגיעו לידי ביצוע? אילו ומאילו סיבות?

בוודאי... אין סוף לרעיונות ולתוכניות, אבל כל שנה צריך לעשות סדר עדיפויות, גם מבחינת התקציב וגם מבחינת האנרגיות והכוחות.

האם, למרות הפעילות הרבה שהרעפת עלינו, ניתן להוסיף ולשפר את תחום התרבות במזרע? איך ובמה?

תמיד יש מקום לשיפור ובעיקר בתחום כזה, שיש בו אוכלוסייה מגוונת ורב גילאית. אחרי כל אירוע ישבתי הרבה על הסקת מסקנות ואיך ניתן לשדרג ולשפר.

הייתי רוצה דווקא ללכת על תרבות יותר אינטימית של שיח ותוכן, שניתן לקיים בבתים ובקבוצות, ולא בהכרח הפקות גדולות ונוצצות.

ראיינה – מיקי להב

חן שלח מספר על סרטו החדש - מורנוב

לפני כחודש סיים חן שלח את העבודה על סרטו החדש "מורנוב". הסרט הוקרן בבכורה ישראלית בפסטיבל ירושלים. ביקשתי מחן שיספר על הרקע של הסרט ועל תהליך העבודה עליו.

הגעתי לוורשה ב 2017 להקרנת הסרט "חזיר בארץ הקודש" בפסטיבל. הקרנת הסרט התקיימה בקולנוע בשם מורנוב. השם לא אמר לי כלום. הייתי עם ענת ולקח לנו זמן למצוא את המקום. לאחר הקרנת הסרט נהוג לערוך סיור באזור בו מתקיים הפסטיבל.

הייתי שם בעבר אבל הרבה השתנה ולא זיהיתי את המקום. בסיור הבנתי שאנחנו נמצאים באזור שהיה הגטו היהודי הגדול וש"מורנוב" הוא שם של השכונה היהודית שהייתה שם כבר 200 שנה קודם ושזהו אותו האזור שאחר כך הפך לגטו ורשה.

התחלנו את הסיור באומשלגפלץ, תחנת השילוח לטרבלינקה. מהעבר נשארו שם שני בתים, האחד היה בית חולים והשני היה מטה ה אס.אס. המבנים עברו שיפוצים קלים אבל הרוב נשאר כמו שהיה אחד לאחד. המבנה של ה אס.אס משמש היום כמרכז ללימודי פסיכולוגיה באוניברסיטת וורשה ואני תהיתי איך זה ללמוד במקום שהתרחשו בו דברים איומים, איך זה ללמוד פסיכולוגיה במקום שמהחלון אתה יכול לדמיין שאתה רואה את השילוח של האנשים לטרבלינקה.

המדריכה סיפרה על סטודנטים שחשים תחושות לא נעימות ורואים הבזקי אור הוסיפה וסיפרה שישנם אנשים שחיים כאן בתחושה שהם חיים עם רוחות רפאים של יהודים.

זה נראה לי מרתק כי אני אדם שלא מאמין בדברים אלה ושאלתי את עצמי מה הצורך של אדם ברוחות רפאים? אני לא פוסל את האפשרות, אני מאמין לאנשים שמרגישים שהם חיים עם רוחות רפאים אבל השאלה היא מאיפה זה בא ולמה?

חזרתי לארץ והדבר הזה לא הרפה ממני, הרגשתי שגם אני חזרתי לארץ עם רוח רפאים.

התחלתי לחקור את הנושא דרך גוגל וגם בעזרת נעמה אגוזי, שליוותה אותי בעבודתי ואז נחשפתי הרבה יותר לעומק לסיפורה של השכונה הזו, על עברה והחיים בה היום. מדובר במרכז היהודי החשוב ביותר בעולם שלפני המלחמה. השכונה נקראה מורנוב גם לפני המלחמה.

בשכונה יצאו 5 עיתונים יומיים, חלקם בעברית. אלתרמן נולד שם, גם קדיה מולודובסקי, בשביס זינגר עבד שם, זה היה מקום שוקק חיים. חיו שם כ 200,000 איש.

לאחר פרוץ מלחמת העולם ב 1940 הגרמנים לקחו את השכונה הזו על גבולותיה והקימו סביבה חומה, פחות או יותר שכונת מורנוב ידועה גם כגטו הגדול והגטו הקטן הוא חלק נוסף שסופח לשכונה.

אחרי מרד גטו ורשה הגרמנים החליטו לחסל את המקום פיזית והעלו אותו באש. השריפה וההרס של השכונה יצרו גיא הריסות בגובה 3 קומות.

אבל - מתחת לשכונה היו מרתפים, במרתפים התחבאו לוחמי המרד ויהודים אחרים והם נשרפו

חיים. גופות הנספים נשארו במרתפים ובתעלות וההערכות של מומחים הן שכ- 10,000 גופות קבורות מתחת להריסות. בסיום המלחמה הפולנים הצטרכו לשקם את וורשה, היו להם יש להם שתי בעיות:

1. לא היה להם אמצעים לפנות את ההריסות.
2.לא היו להם חומרי גלם לבנות מחדש את המקום.

הם הגו רעיון לבנות שכונה חדשה משאריות ההרס. הם לקחו את ההריסות וטחנו אותן, כך שבתוך הלבנים שהם יצרו יש חומרים רבים: קרמיקה, זכוכית, פחם וכנראה גם גופות. ומלבנים אלה בנו הפולנים שכונה חדשה בה עברו להתגורר כ- 50,000 קתולים.

במקביל התחלתי לחקור את נושא הרוחות רפאים, שאנשים שם חיים איתם וברוחות הרפאים המטפוריות שתוקפות כשתרבות אחת מתעלמת מהתרבות האחרת והחיים שהיו לפניה, ובזה עוסק הסרט.

איך היה תהליך העבודה?

גייסנו כספים מערוץ 8 והקרן לקולנוע, ונסענו מדי פעם לצילומים ממוקדים. למשל נסענו למצוא ולשוחח עם אלה שחשים שהם חיים עם רוחות רפאים. זו הייתה משימה מאוד קשה כי חלקם דוברים אך ורק פולנית, העיר זרה עבורנו ונדרשנו ללמוד ולהכיר אותה, התהליך היה מאוד מורכב ומאתגר.

נסעתי עם שותף שלי לסרט – מיכה ליבנה, שגם צילם באופן מרשים מאוד - כ 5 פעמים לצילומים. הייתי אמור לנסוע פעם נוספת ואז... פרצה הקורונה.

לאיזה דברים נחשפת בפולין? התקשורת, העבודה איך מסתדרים בארץ זרה?

זה אכן אתגר מאוד מעניין, אני חייב להגיד שכשאני מסתכל על זה במבט לאחור, אני אומר "וואו איך עשינו את זה?" בעבודה בפולין היינו בדרך כלל רק שני אנשים, הסתובבנו הרבה ברגל עם הרבה ציוד. זה סרט תיעודי של 70 דק', שנעשה במקום זר וצריך למצוא בו קשרים הכי בסיסיים כדי לעבוד. למשל, מצאנו בית קפה והתיידדנו עם האנשים במקום וזה היה המעוז שלנו, שם ערכנו ראיונות, שם אפסנו את הציוד שלנו.

איך אוספים חומרים, תמונות וכו'..?

אני מאוד אוהב את השלב הזה וזה הדבר הראשון שעשיתי בארץ. הגעתי לכל מיני ארכיונים באינטרנט וגיליתי בארכיונים פולניים סרטים על מורנוב, נעזרתי בבת זוגו של ישראל עופר שישבה אצלי בחדר העריכה ותרגמה לי חומרים מפולנית על שיקום השכונה.

מצאתי בעזרת יד ושם חומרים פחות מוכרים על הגטו וכמובן גם כל מיני מאמרים ומחקרים

חשת אנטישמיות?

הייתי מחלק את המפגשים שלי עם הפולנים לשני סוגים, הצעירים הליברלים שרוצים לדעת מה קרה ורוצים ללמוד דרך אמנות ומחקר, ואחרים המתכחשים ומתעלמים מהעבר. צעדתי שם במצעד של כ- 200,000 איש בו נקראו קריאות כמו "אירופה לאירופאים" "פולין לפולנים" - שנאה לזרים באשר הם. חברים בוורשה אמרו לנו לא ללכת ושאם אנחנו הולכים אז שלא ידעו שאנחנו יהודים אז צעדנו שם בהסוואה.

התארחנו בביתו של אדם, כשנכנס אחיו (וניתן לראות את זה בסרט) ושואל : "מי אתם?" ולפי טון הדיבור הוא נשמע מאיים, כשהוא יצא הוא אמר "היהודים המזויינים". זה ידוע שקיימת אנטישמיות בפולין אבל אני פגשתי גם דברים אחרים, שונים

מדבריו של ישראל כץ, על האנטישמיות שיונקים שם.
יש מחקר בו ביקשו מאנשים במקומות שונים בפולין לדרג את הדמויות החשובות ביותר בהיסטוריה הפולנית ובכל מקום זה היה שונה. בוורשה הסכימו שהדמות החשובה ביותר היא ראש העיר בזמן המלחמה אבל בשכונת מורנוב הדמות השנייה החשובה ביותר היא מרדכי אנילביץ', וזה דבר משמעותי, הם מבינים שהם חיים במקום מיוחד. חלק מזה הוא גם בזכות המשלחות לפולין שמגיעות מהארץ.

מי היית מצפה שיצפה בסרט?
אני לא מצפה שרק מי שמתעניין במלחמת העולם השניה והשואה יצפה בסרט כי הוא לא סרט כזה. המלחמה והשואה נמצאות ברקע של הסרט אבל הסרט עוסק בחיים של היום.

מה הקשר של סבא שלך לסרט זה?
הסרט מוקדש לזכרו של סבא שלי, אבא של אמא, הוא נעלם ב 1/9/1939, אמא שלי היתה בת 3 חודשים, המשפחה קיבלה מכתב שהוא נרצח אבל אין לנו פרטים על מקום קבורתו. לי זה התחבר חזק משום שמשפחתה של אימי גרה סמוך לוורשה וחשבתי שאולי גם הוא רוח רפאים שמסתובבת בשכונה, מכאן הקשר למשפחה האישית שלי.

עבדת על הסרט יחד עם תפקיד נוסף, רכז צמ"ד ותוך כדי עבודת הוראה איך מתמודדים עם הריבוי הזה?
אני רגיל תמיד לעבוד באופן משולב ולמרות שאני מרוויח מהסרטים אני לא עושה את החישוב הכלכלי אלא שומר על חופש יצירתי. כל פרוייקט הוא תובעני אבל אני תמיד עובד באופן מגוון.

מה הלאה?
אני עובד על סרט העוסק במשוררת בשם חווה ניסימוב שנולדה בוורשה בשכונה ונוצר בינינו חיבור. קראתי את השירים שלה בעברית והם נפלאים. הסרט מספר על חייה דרך שירים.
היא דמות מרתקת שרוצה לחיות ורוצה אהבה, זה סרט אינטימי מאד. אנחנו בקשר כ 3 שנים ואנחנו מצלמים מדי פעם. במקביל אני גם עורך סרטים לבמאים אחרים.

ראיינה: שרה ישראלי

ראיון קורונה עם טל יופיטר

טל עובדת 16 שנה במחלקת טיפול נמרץ, במרכז הרפואי העמק בעפולה ונמצאת יום יום בחזית המאבק בנגיף הקורונה.

<u>שאלה:</u> את ממש חיה את המאבק בנגיף, ספרי קצת ממה שאת חווה בעבודה.

ראשית אתחיל מזה שזאת באמת שנה שונה, מוזרה ולנו בבית החולים מאוד קשה, בצד המקצועי והנפשי.

אני רוצה לציין שאני זוכרת את שפעת החזירים המאוד קשה, שאצלנו ספרנו לא מעט נפטרים, אבל מגפה בסדר גודל עולמי כזה כמו הקורונה ויכולת ההדבקה שלה, אני לא זוכרת בכל שנותיי, הלא רבות, במקצוע. אנחנו במלחמה!! מלחמה קשה וממושכת, שיש בה הרבה אבדות. צריך לזכור, לכל נפטר יש פנים, שם ומשפחה והוא הכול עבורה.

כרגע אנחנו מקבלים המון הערכה ואהבה גם מבית החולים ומהציבור כולו, אני מקווה שזה יישאר גם כשהכול יירגע.

<u>שאלה:</u> ומה אצלך בעבודה, יש קטעים רעים? אנשים בלחץ?

המצב קשה ולא פשוט בכלל, יש לא מעט אנשי צוות חולים, או בבידוד, אנשים שמפחדים, מאוד מאתגר.

מחודש יוני אנחנו עובדים עם חולי הקורונה הקשים/ מונשמים.

(חלק מאנשי הצוות שלי עובדים גם במח' קורונה וגם בטיפול נמרץ, אנחנו עובדים בשיתוף צוות הפנימיות).

לאחרונה המצב נהיה קשה ביותר, הלחץ אדיר. נכון להיום בבוקר (17.1.21) יש לנו 12 מונשמים קשים מאוד, שזה כבר הרבה מעבר ליכולת ההכלה שלנו. בתקשורת פורסם שיש ירידה בתחלואה. אנחנו עוד לא רואים זאת.

פורסם שנקנה ציוד. זה שיש מכונות הנשמה וציוד נוסף, זה לא מספיק., השאלה מי יתפעל את הציוד. אין מספיק רופאים ואחיות מיומנים, (לוקח שנים להכשיר לרמה טיפולית כזאת שנותנת מענה הולם). אנחנו חווים חוסר עצום בכוח אדם מיומן.

לצערי כ – 90% מהמטופלים שלנו במחלקה שייכים למגזר הערבי, הרבה נפטרו, זה עצוב מאוד. משפחות שלמות מאושפזות אצלנו. וזה בעייתי ביותר.

<u>שאלה:</u> לא מפחיד אותך לעבוד שם?

בוודאי שמפחדים, אבל זאת העבודה שלי ושל חברי, לשם כך למדנו והוכשרנו. אנחנו ממוגנים מהשנייה הראשונה עד האחרונה!

בבית החולים אני וחברי כל הזמן עם מסכה, לא שותים או אוכלים יחד ושומרים על ריחוק, עד כמה שניתן.

בתוך מחלקת הקורונה אנחנו עטופים עם מסכות - N 95 ועם משקף מגן וחלוקים.

<u>שאלה:</u> עם כל מה שאת מספרת מהעבודה, את לא מפחדת להביא הביתה משהו?

ברור שכן, אני בהחלט מפחדת. אני שומרת על מרחק, עד כמה שניתן. בחוץ, הולכת עם מסכה, וכמובן שכחלק מהצוות הרפואי כבר התחסנתי במנה השנייה (הרגשתי לא טוב, ממש חולה, לקחתי אקמול ועבר).

שואלים אותי האנשים במזרע- מי שנפטר הם רק אנשים מבוגרים עם מחלות רקע? אז לא! לפני שבועיים נפטרו אצלנו זוג עם 6 ילדים! היא היתה בת 46 והוא 48 ללא כל מחלות רקע!

כרגע יש אצלנו אישה בת 40 מונשמת, במצב קשה מאוד. הגיל הממוצע ירד ל- 60. חשוב מאוד להבין את זה.

שואלים אותי, האם זה כמו שפעת? או גם משפעת מתים?

לדעתי זו לא שפעת ואפילו לא דומה לה.

הפגיעה בריאות מקורונה היא מאוד קשה, מרבית המונשמים ימותו. חלק מהמטופלים הם ללא כל מחלות קשות, הקריסה הנשימתית היא פתאומית, מהירה וקשה מאוד. גם אלו שחלו בצורה "קלה" לכאורה, מדווחים על קושי נשמתי כזה או אחר לאחר ההחלמה, שלא נדבר על הפגיעה הנפשית.

<u>שאלה:</u> ובפן האישי משפחתי, מה שונה אצלכם היום?
שונה, קשה לנו מאוד שכמעט ואין מפגשים משפחתיים, אנחנו ממעטים לצאת לטייל. כל דבר מעורר חשש. הבידודים, שיוצרים ריחוק, אין חגים, והקורונה, עם כל הטרמינולוגיה שלה, שנכנסת לכל שיחה.

<u>שאלה:</u> שנה אחורה, יש משהו שהוא אחר בחיים שלך?
שנה לחוצה, השיח שונה, אי היכולת לתכנן ולהסתכל קדימה, מפריע וקשה. ביוני 2020 הינו אמורים לטוס לחו"ל, אני אמרתי שעד יוני זה ייגמר, ואיפה אנחנו היום.....
לא האמנתי שנגיע לכל כך הרבה נפטרים !

<u>שאלה:</u> לדעתך, אחרי שהכל ייגמר, הדברים שתיארת, הפחד והריחוק ישפיעו גם על העתיד?
קודם כל אני מקווה שעד חג האביב נהיה אחרי זה, הלוואי ונוכל לחגוג ביחד. ואולי אחרי שהכל יעבור נשכיל להיות יותר טובים האחד לשני, ולהתייחס יותר טוב לעולם שלנו.

<u>שאלה:</u> האם את רואה במצב הזה גם דברים טובים?
כן בהחלט. לטבע, שאני כל כך אוהבת ניתנה שנת חופש מאתנו, יש לו זמן להשתקם ולהתנקות מכל מה שאנחנו מעוללים לו.

<u>שאלה:</u> אם המצב יימשך עוד הרבה זמן לאן נגיע?
נראה לי שהמצב לא ימשך לנצח, למרות שתמיד יכול להגיע עוד נגיף, או משהו דומה לו. ובכל זאת אני מקווה שנשכיל ונגיע למקום טוב יותר. השאלה היא האם למדנו משהו מהאירוע?

<u>שאלה:</u> ומה לגבי הפעולות פה בקהילה?
עושים פה המון, היחס לוותיקים ולמי שלא יכול לצאת הוא נהדר, יש מענה ויש יד מושטת לעזרה, גם התמיכה למבודדים מקסימה.
זה לא כמו בידוד בעיר שאפילו מרפסת אין. פה זה יחסית לוקסוס.
זו סיטואציה מאוד מאוד לא פשוטה אבל מצד שני זה הדבר היחידי שמונע את ההדבקה.

<u>שאלה:</u> אם אנחנו עושים הכל אז מה עוד אפשר לעשות?
להמשיך לשמור, להתמגן וללכת להתחסן. נקודה!
ולא להיות חכמולוגים.

<u>שאלה:</u> בעבר, כאשר היתה מגפה עולמית, הרפואה לא יכלה לתת את כל ההגנה והיו הרבה מאוד מתים בכל העולם, והיום ?
יש הרבה יותר ידע, תרופות ומכשור רפואי מאשר בעבר.
ועדיין, רק בעזרת החיסון שפותח במהירות אדירה, נוכל צאת עם פחות אבדות ולחזור לחיים שפויים.
ולסיום,

" אני סמוך ובטוח שהיום אנו אדונים לגורלנו. שהמשימה שהוטלה עלינו איננה מעל לכוחותינו, לעמוד במכאובים והמאמצים שהיא תובעת, כל עוד אנחנו מאמינים במטרה שלנו ויש לנו רצון ברזל לנצח, הניצחון לא יחמוק מידנו ".
(וינסטון צ'רצ'יל)

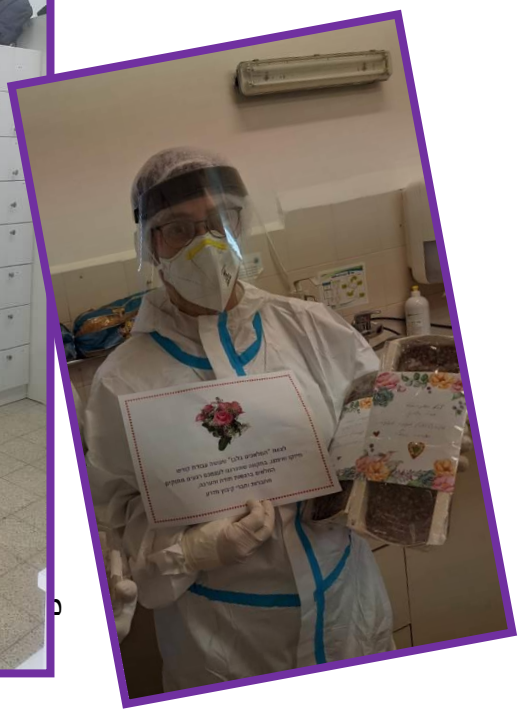

ראיין: ליעד וולף

ראיון קורונה עם עופר המבורגר

שאלה: כשאתה מנסה להסתכל על אותה תקופה, שנה אחורה מול היום, מה נשתנה אצלך?

עופר בוחר לפתוח בעיסוק שלו בספורט.
אני מאמן את מועדון גליל עליון ברוגבי. כל ענפי הספורט נפגעו קשה מאוד. בפברואר היה שיא של פעילות ברוגבי. זה השליש השלישי של העונה שמסתיימת במאי-יוני. עונת המשחקים נקטעה בעיצומה והרבה דברים לא יצאו לפועל, אחרי הרבה מאוד השקעה ואימונים של שנה שלמה.
בהתחלה, חשבתי כמו כולם שזה סוג של שפעת. שאולי תעבור עם החום של קיץ. אבל לא, זה לא עזב והמשיך להיות איתנו.

שאלה: ומה בפן האישי?

אני מרגיש שהחיים השתנו מקצה לקצה ובעוצמות גדולות, אמא עברה טיפולים בבתי חולים במהלך השנה, והיה צורך בליווי ונסיעות וזמן רב להיות שם איתה. ולצד זה יש הרבה אי וודאות על הנגיף, על הסכנות. יש בעיות גם של בידוד ולא תמיד אפשר היה להיפגש עם ההורים.

ומה מבחינת העבודה, חלו שינויים?

אני כיום לא עובד במשרה מלאה במקום מסויים וזאת כדי להשאיר לי את החופש להתעסק בספורט באופן מקצועי, זו תשוקה ואהבה אמיתית!
(וזה עבר חזק מאוד במהלך הריאיון!)
מבחינת ההכנסה – היה לי מזל - אני משמש כמנהל התפעול בחברת סחר בריטית בתחום חומרי הגלם לתצוגה ומוצרים לדפוס דיגיטלי. החברה מייצרת במזרח ומשווקת לכל העולם. בתחילת המגפה היה חשש גדול והתחילו לחשוב בחברה איך מתמודדים. אבל, הצלחנו לנצל הזדמנות ולהיכנס לתחום של מחיצות פלסטיות בהן משתמשים בכל מקום בו יש קבלת קהל. התלבשנו על הנושא והסתבר ששנה זו הפכה להיות שנת שיא בתוצאות הכלכליות. כמו בעסקים -הגבנו מהר והיינו גמישים, יחד עם קשרי הפצה מעולים בכל העולם. השוק כן נפגע, אך אנחנו כחברה לא נפגענו.

שאלה: האם מתוקף תפקידך היית רגיל לטוס הרבה? ומה לגבי עכשיו?

מתוקף תפקידי טסתי לעיתים לחו"ל, בעיקר לתערוכות, אך העבודה היא בעיקר מהבית, על מערכות המחשב והמידע. מתוך אופי העבודה וגם בשל המגיפה – העסק מנוהל כמעט לגמרי באינטרנט וזה מונע את הצורך להיפגש עם אנשים ולהסתכן.

שאלה: אם כך, היתה פגיעה כלכלית כלשהי?

כן, אך רק מהרוגבי כי הספורט התחרותי הושבת לגמרי.
היו תקופות שכן ניסו קצת לשחרר ואפשרו אימונים - וזה היה כיף גדול, לבוא לפרוק ולהשתחרר. הייתי רגיל להיות מאוד פעיל בסופי שבוע לנסיעות למשחקים. עכשיו, כמו כולם אני נמצא הרבה זמן בבית ללא הפעילות הזו שהיא גם לגוף וגם לנפש – וזה בהחלט שינה מאוד את אורח החיים שלי.

שאלה: אולי משום שכרגע הספורט ירד, ונפח העבודה עלה – זה יצא לטובה?

לא מדוייק, כיוון שהספורט הוא התשוקה והאהבה, אז תמיד יהיה לו מקום בחיים שלי. בשנה רגילה המשחקים מתחילים בספטמבר ועד לתקופה זו, היו אמורים להיות 7 משחקים. בינתיים היה רק משחק אחד. הספורט התחרותי נמצא כרגע בחוסר ודאות, גם תקציבית.

שאלה: אם המצב ימשך? מה נראה לך שתעשה?
השנה סיימתי את התואר במנהל עסקים עם התמחות במשאבי אנוש ברופין. זה התחיל בתחילת השנה כלימודים פרונטליים, ובסוף כמו כולם זה עבר ללימודים בזום. עכשיו אני מתלבט האם לחפש תפקידי ניהול בכירים יותר בענף, או להמשיך ולשלב גם את הספורט. כלומר, התפשרות מסוימת על ההכנסה אך בתמורה איכות חיים גבוהה שתשלב גם את העיסוק בספורט.

שאלה: ומה בקיבוץ השתנה בעינייך?
מזרע מאוד חשובה לי וכמו שעסקים בחוץ נלחמים על החיים שלהם – גם פה, הפעילות הקיבוצית נלחמת לשרוד ולתפקד, אפילו במעט ואני מקווה שהתשתיות והמסורות המצוינות שישנן פה יעלו ויתחזקו מחדש ולא יסגרו או ישתנו, בשל המשבר והמגיפה. החינוך, התרבות, חדר האוכל וענפי השירות לחבר, כולם מבוססים על החופש שיש לחברים ליצור ולהיפגש. זה בהחלט חסר לי ואני מקווה (*כמו המראיין*) שכשהכול ייפתח מחדש, החברים יחזרו להיפגש, לאכול בחדר האוכל והקיבוץ יחזור לצמיחה ותנופת עשייה וביתר שאת!

ראיין: ליעד וולף

מתחושות צעירנו בזמן הקורונה

סתיו אגוזי

בזמן הקורונה הייתי בשנת שירות במלכישוע. אנחנו, השינשינים, סגרנו את כל החגים בכפר. ישנם הרבה געגועים למשפחה ולקיבוץ. בעיקר חסרו לי החגים המשותפים בחדר האוכל. אבל אז, הגיעה הקורונה, ובזמן שכל המדינה חגגה את ליל הסדר ושאר החגים לבד, בלי המשפחה המורחבת, אנחנו במלכישוע היינו בסגר עם המטופלים והפקנו וחגגנו את כל החגים ביחד, בכפר. זה הרגיש לי כמו להיות בקיבוץ שוב, (וגם קצת כמו אימא) ☺

ילדים בקורונה

שאלתי מה מרגישים בתקופה זו? איך מעבירים את הזמן, מה חסר להם, מה חושבים שהרוויחו?

תלמידת כיתה ז' אומרת: בתקופה הזו ילדים ונערים מרגישים שבשנייה אחת, בלי שהם היו מוכנים, עצרו להם את החיים ואת כל התכניות שהיו מתוכננות להם בשנה החדשה. הם הרגישו שצריכים להתחיל בעצם שגרה חדשה של "זומים", של בידוד, של סגרים מסכות ועוד.

תלמיד כיתה ז' אומר: הלמידה בתקופת הקורונה קשה לי מאוד ואני מפסיד הרבה חומר. למרות זאת מצאתי דברים טובים בתקופה הזו ובעזרת העניין שלי בתחום הבישול אני שורד אותה איכשהו.

תלמידת כיתה ט' אומרת: שבתקופה הזו ילדים מרגישים שהילדות שלהם מתפספסת והם מפספסים חוויות חשובות שאנשים אחרים בגילנו זכו לעבור ואנחנו לא. הלמידה מרחוק מקשה ומעמיסה ולא קל להתמודד עם זה ועם כל הדברים האחרים שקורים. ילדים מתגעגעים לחברים. הלמידה בלי חברה ולבד מאוד קשה. יחד עם זאת ניצלנו את הזמן לפרויקטים בבית ועזרנו להורים.

תלמידת כיתה ז' אומרת: קשה לי לעבוד דרך הזום. אני צריכה הסבר של המורה ובלי השהות בכיתה עלי להבין לבד ולבקש עזרה. חיפשתי דרכים להיות עסוקה ואפילו נהניתי מהעשייה.

ראיון קורונה עם אתי נצר

שאלה: מה שלומך היום בהשוואה לשנה שעברה?

שלומי טוב, בהתחשב בכך שזו שנה מאוד קשה ומאתגרת מכל הבחינות ובעיקר בבריאות. אני משתדלת מאוד לשמור על עצמי ולהיות מוגנת על פי ההנחיות וזה בהחלט דורש ממני שינויים רבים באורח החיים שלי ובשגרת היום שהייתה לי.

שאלה: האם דברים מסוימים בחייך האישיים או המקצועיים התפתחו אחרת משחשבת?

כן, בהחלט. בחיי האישיים, בני היקר יפתח ומשפחתו- אלומה, אייל, ירון וליאור עשו עלייה לארץ (בעבור 20 שנות חיים בארה"ב). הם באו לגור אתנו במזרע, מה שגורם לנו שמחה ענקית ואושר עילאי! בעצם זהו חלום נפלא שהתגשם לנו.

שאלה: ובנושא המקצועי?

כקוסמטיקאית מעל 50 שנה, מאז פרוץ המגיפה חדלתי לעשות טיפולי פנים עקב הקרבה הפיזית ללקוחותיי.

בין הסגרים חזרתי לטיפולי פדיקור בלבד במסגרת המגבלות, כשאני שומרת על ההנחיות באופן מוחלט ויותר מכך.

בעת האחרונה החלטתי לסיים את עבודתי כקוסמטיקאית וזאת לאחר כמעט שנה של טלטולים וחוסר ודאות לגבי ההמשך. זו החלטה משפחתית לא קלה. עבורי זה היה מפעל חיים שנסגר עם כל המשתמע מכך.

לגבי הפדיקור- אני ממשיכה לעשות טיפולי פדיקור עם כל הכרוך בכך (מלבד בתקופת הסגרים).

שאלה: יש דבר טוב שאת רואה במצב הזה?

הדבר הטוב ביותר כבר נאמר – זהו האיחוד המשפחתי.

דבר נוסף: כמי שעוסקת בשנים האחרונות בתחום האומנות, ציור ופיסול בעיסת אבן פורצלן, יש לי את הזמן להתקדם להשקיע וללמוד,

וזה בהחלט מרחיב את הלב ואת הנשמה. בנוסף, אני גם עוסקת ביצירת אלבומי תמונות במחשב. וכמובן, גם ספורט (על אף המגבלות ובמסגרתם), קריאת ספרים, עבודות הבית, בישול אפייה וכיו"ב. כך, שבשורה התחתונה אני בפעילות מלאה ובעשייה מרובה, מה שבהחלט שומר על האנרגיות ונותן לי את הכוח להמשיך.

שאלה: אם המצב יימשך כך עוד זמן רב, מה היית רוצה שיקרה, מה היית רוצה עוד לעשות?

בתקווה גדולה שלא יימשך. אשמח להישאר בשגרה המבורכת, להיות קרובה יותר לילדיי ולנכדיי האהובים, לחבק ולנשק (מה שנלקח מאתנו בעת האחרונה), לבלות וליהנות עם כל המשפחה שאני כה מתגעגעת אליהם. להמשיך בעיסוקיי הרבים אותם אני אוהבת. להיפגש עם חברים (מה שנבצר מאתנו כבר חודשים רבים). והעיקר, להיות בריאים! להרגיש נפלא בבית מזרע שלנו. שנזרום תמיד עם אנרגיה חיובית ואהבת חינם בקהילה שלנו.

ראיין: ליעד וולף

הקורונה ועסקים קטנים במזרע

חברים בעלי עסקים עצמאיים במזרע-מספרים על התמודדות בזמן בקורונה

הקורונה תפסה את כולנו לא מוכנים בסוף פברואר - תחילת מרץ 2020. ההשפעה שלה עלינו הייתה חדה ומהירה ושיבשה לכל אחד ואחת תוכניות כאלו ואחרות.
אנחנו מבקשים לכוון זרקור הפעם, על העסקים הקטנים במזרע.

מור נחמני

הקורונה הפתיעה אותי בשני עסקים שבניהולי:

"רוני הפקות" + הפאב

רוני הפקות - עוסקת בשרותי מתנפחים, הפקות אירועים מבת מצווה, עד חתונות ואירועי חברה. כמו כן עוסקת החברה בהגברה ותאורה לקיבוצים, ישובים, מופעי מחול ועוד...
עם פרוץ הקורונה, העסק למעשה הושבת לחלוטין. כל אירועי פורים התבטלו, אירועי שבועות ואירועי הקיץ בוטלו לחלוטין.
עיקר עבודתה של "רוני הפקות" מתבצעת בקיבוצים ומושבים ובשל המגבלות, לא התקיים שום אירוע.
פעילות הפאב לא התאפשרה מפאת המגבלות שהוטלו בכל הארץ וכמו בכל מקום אחר, גם הפאב שבניהולי שותק לחלוטין. לאורך כל התקופה, לא הייתה כל פעילות והמקום נשאר סגור.
האי וודאות שיצרה הקורונה גרמה לעלויות קבועות שלא ניתן לכסות, ולמרות שבחלק מהזמן לכאורה שוחרר המשק, לא באמת ניתן היה להפעיל אירועים.
התחושה היא של רמאות מצד המדינה וזילזול בעסקים הקטנים.

MOR-GET

GET-MOR עוסקת בשרותי מחשוב לעסקים, קיבוצים, מכללות, מוסדות מדינה ועוד...
עקב סגירת מקומות עבודה וצמצום בימי הסגרים, למספר לקוחות של GET-MOR ירדה הפעילות מעל ל- 90% אחוז, דבר שכמובן והשפיע גם על העסק שלי וגרם לירידה חדה בהכנסות.
למרבה המזל, הפעילות ב- GET-MOr מבוססת על סוגי לקוחות מגוונים, ביניהם קיבוצים ומפעלים וכן, ועסקים קטנים, מה שיצר יציבות ופיזור סיכונים.

נכון להיום, אני מחשב מסלול מחדש לגבי הפעילות ב"רוני הפקות" והפאב.
קיימים אילוצים נוספים, שמחייבים בדיקה מחדש, בנוסף לאילוצי הקורונה, ויצירתיות על מנת לשרוד את התקופה עד שתעבור.

מור נחמני
ינואר 2021

יעל אשר יערי

feel it
סטודיו לפילאטיס בגישה אישית

יעל אשר יערי
קיבוץ מזרע
נייד: 052.7950118
מייל: yaelasher2@gmail.com

נשאלתי מצוות העיתון, כיצד התקופה של הקורונה השפיעה עלי בהיבט הכלכלי/עסקי/אישי.
קשה לי לענות בלשון עבר כיצד הקורונה השפיעה עלי, בעוד שבימים אלו אנו, ועוד חצי קיבוץ, נמצאים בבידוד עם כל הילדים.
תקופה זו בהחלט מעצימה את הריחוק החברתי/משפחתי. המפגשים, אם מתקיימים, מתקיימים עם מסיכה על הפנים ללא מגע או קרבה מיותרים.
השאלה: איך הקורנה משפיעה עלייך? גרמה לי רגע לעבד את הדברים עם עצמי, ולהבין מהו הכוח שלי להשפיע ולשנות את המצב עבורי ועבור אחרים.
המובן מאליו לומר הוא כי לא הכול בשליטתנו ויש דברים גדולים מאיתנו, המשפיעים ומשנים את החיים ממצב אחד למצב אחר.
מצד שני גם במצב של כאוס מוחלט, איבוד שליטה ושגרה יומיומית, הבחירה וכוח המחשבה על איך נתמודד, נמצא בידיים שלנו בלבד!
בעבודתי אני פוגשת אנשים רבים ומגוונים כל יום. הם מגיעים אלי מסיבות שונות, רגישויות שונות, יכולות גופניות שונות ובגילאים שונים.
בתקופה זו אני יכולה להצביע על כמה דברים שמאגדים פחות או יותר את כולם: כאב מוגבר במקומות שונים בגוף, חרדה וריחוק חברתי שלדעתי הוא הגורם שמגביר את התופעות שציינתי זה עתה.
לצערי, בתקופה זו נפרדתי ממתעמלת ותיקה וקרובה, אותה ליוויתי במפגשים אישיים בתקופה האחרונה.
אף אחד לא מכין אותך לדבר שכזה, למשקל והאחריות שאתה, כמטפל, יכול לקחת על עצמך.
אני בחרתי להיאחז בטוב שהיה, בכוחות שנתתי לה. לראות איך מנשימה חרדתית, הופכת הנשימה לרגועה שקטה. לראות אותה מגיעה למפגש מכונסת ועצובה ויוצאת עם חיוך על הפנים. כל אלו נתנו לי כוחות באופן אישי, בידיעה שאני מעניקה כוחות לאחרים להתמודד בתקופה מורכבת זו.
אין ספק שהתקופה הזו מעמידה אותי בפני אתגרים לא קלים כלל.
בהיבט הכלכלי - כאשר העסק שלך ביום אחד נסגר ואין הכנסות כלל, למול ההוצאות שאינן פוסקות, כמו תשלומים קבועים, תשלומים למורות ולמזכירה, הלחץ גדול מאוד.
בהיבט האישי - לא פשוט, בכל פעם שהעסק נסגר, להניע מחדש. זה מרגיש כמו להקים את העסק מחדש, לשמור על מצב רוח מרומם, להיות יצירתית ולהמציא את עצמי מחדש. לגייס אנרגיות חדשות אצל המתעמלים ולקחת בחשבון, שבכל סגר שכזה, יש גם כמה שינויים שמתרחשים.
בהיבט הכלכלי משפחתי - ממשיכות ההוצאות על הילדים, תשלומי משכנתא, הוצאות של חשבונות ואוכל והן לא מעטות, ובבת אחת כל ההוצאות יורדות ממשכורת אחת.
בהיבט המשפחתי - לצד כל הקושי, מוצאים גם את החיוב ומעריכים את זמן האיכות שלנו עם הילדים, שלא מתאפשר תמיד במרוץ החיים. את הקרבה והחברות בין הילדים שמורגשת מאוד בתקופה זו ותופסת מקום גדול ועוצמתי עבורנו ההורים.
בהיבט האישי - מנסה להסתכל על התקופה הזו, כאתגר מחשל שמביא אותי למקומות חדשים, לצאת מהקופסא מחשבתית וגופנית ולהמשיך בתנועה כל הזמן. מסר, שאני מעבירה למתעמלים שלי כל הזמן. לייצר תנועה סביבם מכל סוג שהוא, גם תנועה במחשבה מקדמת לעשייה ולמקומות חדשים.
לקחתי על עצמי כמה משימות אישיות ועסקיות בתקופה זו ולשמחתי מצליחה להשלים אותן בהצלחה.
אין ספק שהחיים בתוך קהילה, הופכים את ההתמודדויות הללו ליותר פשוטות. אני מקבלת הרבה פרגון על השבילים על כך שאינני מפסיקה ואינני נשברת, למרות שכל יום יש אתגרים חדשים.
אני מתרגשת בכל פעם מחדש מהנתינה ומהרצון לעזור אחד לשני בתקופה הזו, ומקווה שנזכור זאת גם בימים בהם השגרה תחזור אלינו.
שנהיה קצת פחות לעצמנו ונדע להעניק, להקשיב ולפתוח את הלב לאחר.
מאחלת לכולנו בריאות נפשית וגופנית כאחד, ושנדע ימים טובים יותר במהרה.

יעל ברטנשטיין לביא

ליעל עסק הכולל קבוצות התעמלות למבוגרים, ספינינג ואימונים דינמיים, בנוסף היא מדריכה מתאמנים באופן אישי. רוב הפעילות מתרחשת בסטודיו במזרע. בסטודיו עובדת יעל עם עדי פולק.
כבר עם פרוץ הקורונה נסגרו חדרי הכושר ובעצם עד היום הם מהנפגעים העיקריים בעקבות המגיפה.
ביקשתי מיעל שתספר על החיים העסקיים בצל הקורונה.

"בסגר הראשון הקורונה השפיעה עלי מאד מההיבט העסקי: הסטודיו שלי נסגר מיד והיה סגור כחודשים.
לאחר הסגירה נערכנו די מהר, והקלטנו שיעורים.
העלינו את הקלטות דרך היוטיוב והזמנו את המתעמלים להתעמל בעזרתן. בדיעבד ראיתי שהמבוגרים כמעט ולא נעזרו בקלטות, בעוד הצעירים יותר דווקא עבדו איתן. במשך הזמן הרחבנו את הקשר עם המתעמלים שלנו בדרכים שהותרו, חילקנו ציוד לאנשים לבתים: אופניים, מזרונים, גומיות ועוד... מה שיכולתי לתת לאנשים נתתי.
סגירת הסטודיו השפיעה לרעה, כי הרבה אנשים לא התעמלו והקשר עם חלקם די נותק.
מלבד כמה קבוצות ממזרע יש לי קבוצה מתמרת, שמתחילת הסגר התמידה מאד והמשיכה להתעמל בעזרת הסרטונים.
כשחזרנו לעבוד היו שינויים. עבדתי בקבוצות קטנות יותר, לפי התו הסגול, עם חיטוי המתקנים וכל מה שנידרש.
בקיץ אני מלמדת את הילדים שחיה ובשיא העונה בבריכה, נאלצתי לבטל את שיעורי השחייה, לאכזבתי ולאכזבת הילדים.
אחר כך הגיע הסגר השני בספטמבר ומאז, לא ניתן אישור לפתיחת חדרי הכושר ולא חזרנו לפעילות שגרתית.
אני מקפידה לשמור על הכללים ולמרות שהיו בקשות לא מעטות להגמיש ובכל זאת לפתוח בתנאים מיוחדים, לא הרשיתי לעצמי לפתוח כאשר לא ניתן אישור. לא תמיד המתעמלים היו מרוצים מהחלטתי וניסו לשכנע אותי בכל זאת לפתוח, ואפילו קצת הלחיצו אותי, אבל אני רואה תגובות אלה לטובה, אני נוכחת שלאנשים חשוב להמשיך לעבוד ולהתעמל.
בסגר השלישי (הנוכחי) אני מודה שאני עוברת קצת על ההנחיות ועושה אימונים אישיים.
מספטמבר (קרוב ל- 4 חודשים) אני לא נכנסת לסטודיו. אני עושה אימונים אישיים בחוץ או בבית הלקוח. אם מזג האוויר מאפשר אני עושה הרבה אימונים בחוץ.
מבחינה כלכלית המשפחה בסדר כי עומר ממשיך לעבוד. בסגר השני התחלתי לגבות מחיר עבור כל סרטון.
אני לא מקבלת מענקים בכלל, כיוון שאני חברת קיבוץ. אני יודעת שאני זכאית למענק אבל אני לא מקבלת, אני מנסה לפעול בנידון.
כיום אני מתקשה לראות את העתיד אבל אני מאמינה שיהיה טוב. אני לא יודעת לחשוב לטווח ארוך. התנאים כל הזמן משתנים וקשה לחשוב הרבה קדימה. אני מקווה שבעתיד אנשים ירגישו צורך עז לחזור ולעשות פעילות גופנית, ויחזרו ברצון ובהתלהבות.
אני חייבת להגיד מילה טובה למתעמלים שמתמידים ולא מוותרים.

גיל קרייתי

נשוי לטל אביבי, בתם של לילה וגבריאל.
אבא לאורי (כתה ב') ואיתמר (כתה א')
גיל וטל הגיעו למזרע לפני לשנה וחצי בקירוב, גרים בשכונת ה"עמקים".

גיל ספר קצת על עצמך: היכן נולדת, גדלת, התחנכת?
נולדתי בירושלים, בשכונת רמות. כשהייתי בכתה ז' עברנו לפסגת זאב.
למדתי בתיכון "רנה קאסן", הייתי שנים רבות בתנועת הצופים, הדרכתי וגם לאחר הצבא חזרתי להדריך בתנועה. שירתתי בצנחנים, הייתי מפקד בקורס מכי"ם. די מהר לאחר השחרור נסעתי לחו"ל עם חברים, נחתתי בניו יורק, כשהמטרה היתה לעבוד ולחסוך כסף לטיול.

איך היית מאפיין את הבית והסביבה בהם גדלת?
גדלתי בבית מסורתי, היינו הולכים מדי פעם עם הסבא לבית הכנסת, אבל אורח החיים היה ברובו חילוני. חייתי בשכונה בה הרגשנו חופשי מאד, היינו משחקים שעות מחוץ לבית ללא דאגת ההורים.

באילו נסיבות הכרת את טל?
הגעתי לניו יורק והתחלתי ללמוד, גרתי בדירה עם חברים ודרך חברה משותפת (בת כתה של טל ממרחביה) הכרנו. טל חזרה לארץ ללמוד לתואר ראשון ולאחר מכן גם לתואר שני, ביחסים בינלאומיים.
היינו כל הזמן בקשר ידידותי, רק כעבור מספר שנים נפגשנו שוב ואז נוצר הקשר הרציני יותר.

ספר על החיים בחו"ל:
חייתי הרבה שנים בניו יורק, למרות שתכננתי לעבוד ולהרוויח כסף לטיול מצאתי את עצמי לומד, למדתי עסקים וממון. באמצע הלימודים טיילתי כחודשיים במזרח וחזרתי שנית ללימודים. בניו יורק עבדתי בבתי קפה. בשלב מסויים רשת "ארומה" הגיעה לניו יורק, הצטרפתי לרשת ובהמשך ניהלתי את הסניף הניו יורקי, במשך 7 שנים. התחלתי עם סניף אחד וסיימתי בניהול של 11 סניפים.
במקביל הקימה טל עסק של מקרונים. זה התחיל בשוק של הכריסמס, ראינו שהעסק מעניין ודי ייחודי. עם הזמן הצטרפתי לטל ונהייתי מנכ"ל החברה. מקרונים זהו מוצר קשה להכנה ואנחנו מצאנו את הדרך לייצרו בכמויות גדולות. התאמנו את המקרונים לגודל ולטעם האמריקאי. עסקנו במוצר זה במשך 8 שנים, היתה לנו מאפיה ושף משלנו והגענו לרשת של 50 סניפים, שהיו פזורים בכל אמריקה.
כל השנים דיברנו על לחזור הביתה, לישראל. לקח לנו 15 שנים אבל לבסוף הגענו. היה לנו ברור שאנחנו ממשיכים עם העסק מהארץ, בעזרת שני שותפים אמריקאים שמאד סמכנו עליהם. כדי לתחזק את העסק לקחנו בחשבון שנעבוד הרבה אונליין ושיהיו לנו לא מעט נסיעות

" בפעם הראשונה שהגעתי למזרע אמרתי לטל: "יום אחד אנחנו נחייה כאן". הרוגע מצא חן בעיני מאד. טל לא התלהבה. היום אני נוכח שמה שחשבתי אכן קיים, אני אוהב את הרוגע והנוחות של החיים כאן"

לחו"ל. ואז... פרצה הקורונה לחיינו. מ- 16 למרץ ועד סוף החודש נאלצנו לסגור את כל מקומות המכירה שלנו ואת המאפיה.
פיטרנו כ – 70 – 80 עובדים. עם הזמן נאלצנו לשנות את כל התפיסה של העסק.
כיום אנחנו ממשיכים לעבוד עם התאמות למצב, אנחנו מתרכזים יותר בקניות דרך האינטרנט. השקענו במכירות לחברות גדולות, אנחנו מוכרים מקרונים, מאפינס ועוד... באריזות שי לאירועים מיוחדים ולחנויות.
תחום נוסף אליו עברנו הוא מכירה קמעונאית.
כיום יש לנו רשת של 25 חנויות הפזורות על פני כל ארה"ב ואנחנו בעצם משקמים את העסק.

"אני אוהב את המקום בו בניתי את ביתי ואני חי עם משפחתי, ואני רוצה מאד שהקיבוץ ימשיך בדרך בה הוא הולך עכשיו. שהשיתופיות הקיימת עדיין והקהילתיות יישמרו"..

אתה וטל עשיתם מהלך לא פשוט בהחלטתכם לחזור לארץ ולחיי קיבוץ, מה הביא אתכם למהלך זה?
מה שהביא אותנו לחזור לארץ זו המשפחה, היה לנו ברור שאנחנו נעשה זאת, ידענו שההורים כבר לא צעירים והצורך להיות לידם יותר ויותר הורגש.

מה חשבת על הקיבוץ לפני שהגעתם למזרע ואיך אתה רואה את החיים בקיבוץ כיום?
בפעם הראשונה שהגעתי למזרע אמרתי לטל: "יום אחד אנחנו נחייה כאן". הרוגע מצא חן בעיני מאד. טל לא התלהבה. היום אני נוכח שמה שחשבתי אכן קיים, אני אוהב את הרוגע והנוחות של החיים כאן.

כיצד נקלטו הילדים?
הילדים נקלטו מהר מאד, הם יצרו קשרים חברתיים, הם חיים את החופש ויש להם ולנו בטחון בחיים כאן, הם הולכים לחברים או לשחק, ואנחנו שקטים ורגועים.
מאז הקורונה אנחנו מרגישים ש"זכינו בלוטו" שהגענו לחיות כאן.
אני מרגיש טוב מאד כאן, אני משתלב גם בחיים החברתיים. גם אם יש דברים שאולי מפריעים לי בקיבוץ, אני מתייחס אליהם כמציאות ולא בביקורת.

איך אתה רואה את מזרע בעוד 10 שנים?
אני אוהב את המקום בו בניתי את ביתי ואני חי עם משפחתי, ואני רוצה מאד שהקיבוץ ימשיך בדרך בה הוא הולך עכשיו. שהשיתופיות הקיימת עדיין והקהילתיות יישמרו, שהמקומות שנותנים שירותים לקהילה כמו חדר אוכל ומכבסה ימשיכו לשרת את תושבי המקום.

ראיינה – שרה ישראלי

מהארכיון - לפני 70 שנה

ביקורת סניטרית לרגל מגיפת הפוליו ב 1950

בראשית שנות ה- 50' של המאה הקודמת. פרצה בישראל מגפת הפוליו (שיתוק ילדים) ופגעה ב־4,700 ילדים, עד שפותח חיסון, וכל הילדים חוסנו.

במסגרת המלחמה של משרד הבריאות בהתפשטות הנגיף נערכה ביקורת במזרע, ומצורף כאן המסמך המתאר את תוצאות הביקורת. (חדר האוכל המתואר הוא אולם הספורט שליד מגרש הכדורסל, המטבח והמאפייה הם החדרים הצמודים בצד הצפוני והמזרחי של האולם.)

לשכת הבריאות המחוזית
עפולה
ת. ד. 24 טל. 57

כו אב תש"י
9.8.50
עפ/בר/1948

למכבוד
דייר סבר
רופא מחוזי
בלשכת הבריאות המחוזית עפולה.

הנידון: בקור סניטרי בקבוץ השומר הצעיר מזרע.

א.נ.,

ביום שלישי 4.7.50 בקרתי בקבוץ השומר הצעיר מזרע בלוית החצרן וסדרן העבודה של המשק, הח' יצחק. המקומות שנבדקו ע"י הם הבאים:

1) חדר אוכל: המשק בונה חדר אוכל חדש יותר גדול ומשוכלל.

2) מטבח ומחסן פרודוקטים של הילדים - נקי ומסודר.

3) המחלבה: נמצאת בתהליך של הרחבה ושפורים.

4) רפתות: במשק 4 רפתות בנויות מבטון לכל רפת חצר לפרות מכוסה אספלט ובור שתן. הבור מתרוקן ע"י שאיבה ופזור השתן על הערמות זבל.

5) מתי שמוש: במשק ישנם 4 בתי שמוש צבוריים במכילים 18 תאים מתוך זה 6 תאים בבית-שמוש הישן, מצאתי אותם במצב נקי.
לילדים - בתי שמוש נפרדים.

6) מקלחות: נקיות ומסודרות.

7) מאפיה: המאפיה נמצאת בבנין חדר האוכל. חדלת הראשית לא מרושתת ופתוחה ארון הלחם לא סגור, וכולי זבובים בפנים.

8) אשפה: האשפה נאספת בתוך חביות ומסולקת לזאדי. במרחק מתאים מהמשק: האשפה מהמטבח נאספת בתוך עגלה העומדת במרחק 5 מטר מהמאפיה, בזמן בקור היא היתה פתוחה והמוני זבובים כיסו את שארי האוכל של המטבח.

9) ביוב: הביוב במשק הוא מרכזי; מי השופכין מתרכזים בתוך בורות סיגון ומשם הם עוברים לבורות ספיגה.

לשם בדיקת הקן ישנן כל 40 מטר תאי בקורת. לא נתקלתי בשום מקום בבורות או תאים העולים על גדותיהם.

./.

ארכיון
קבוץ מזרע

דנית אגוזי – שירי קורונה ברוח התקופה

אנחנו הילדים של סבר – שנת 21
חשבתם אנחנו נשב פה בשקט – עם השלט
הייתם מברים חיוניים – למילכם הטוב
הייתן נשים שניסיתן אותנו להמשיך לאהוב...
ושהבנתם שאנחנו – לשן לא נחזור
ניסיתם בכוח את ילדכם – לעצור.

פעם הלכנו לשן בכל בוקר – כמובן בשמחה
הבטתם בנו, חיבקתם אותנו, פרידה בדחיפה,
כשנולדנו ברכו הנקנים – "איזה חמוד"
מי יכול להגיד לאת עכשיו אחרי – שבוע בבידוד?

הבטחתם הכל
יהיה בסדר
אמרתם שבוע – סבר
אמרתם בידוד בלי "בעקות"
עד שיבא שלילי בבדיקות....

אין סבא
אין סבתא
אין מטפלת
אין מי שידפוק בדלת
ייקח אותי רק לשעה
אני קופץ פה על הספה.

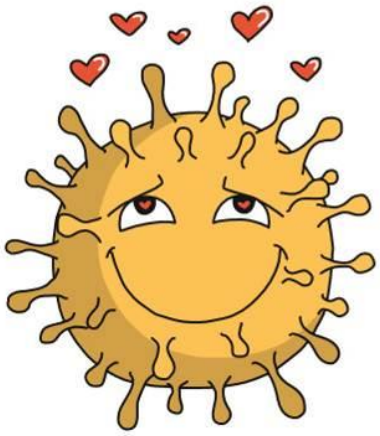

פרק 3

אנחנו נערים של סבר – שנת 21
ממילא מקודם היינו בחדר – עם הנייד.
תקעתם אותנו ב"זום" – אמרתם תלמד!
אבל טל יפה היא מקפסולה א'-1.
כשמצאתי סוף סוף מה לעשות עם עוד כמה בנים
זה היה די מרעיש, ורועם ומציק לכם כשאתם ישנים...

רוצה חברה!
אצלי בחדר
אחת שתישאר לכל הסבר...
רוצה מקרר מלא מצרכים
אני מת מרעב, אתם לא מבינים!!

הסכמתם לצאת – למרפסת.
במקום לצאת עם טל – ההורסת
נמאס לי לנמנם בספה
הפיז'מה לעצמות – נדבקה...

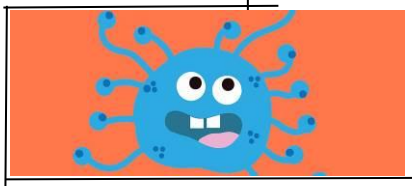

פרק 2

אנחנו הילדים של סבר – שנת 21
כמה אפשר לשחק עוד – –במכונית על שלט ?
הבאתם לי דבק, אמרתם – תדביק הדבקות,
את הבית מרחתי, הוספתי גם קצת בקירות!
וכשהסכמתם סוף סוף לשחק "מחבואים" אני התמלאתי
דמעות
ידעתי שאשב, מאחורי הוילון, ולא תמצאו אותי כמה שעות...

הבטחתם חיה!
רציתי כלב
אמרתם – לטף
את חצי" (הכלב) בערב
אני בלי חברים – מבודד
אתם בפייסבוק עם הנייד...

עישבתי בחוץ
שתלתי שיח
דפקתי שעות על השטיח
ראיתי שקיעות, ועריחות
פתחתי ת'נחיר לאחות....

ספריית קיבוץ מזרע / עדנה ונאוה

כבר בשנותיה הראשונות של מזרע הוקמה בה ספרייה בתוך המבנה שבו הספרייה נמצאת כיום. בזמנו, שימש כמועדון לחבר וחדר קריאה. במשך "הדורות" הבאים הורחבה הספרייה וזכתה לאולם משלה בקומה השנייה, גם כספריית עיון ושרתה נאמנה את חבריה הקוראים והסטודנטים. לצד הספרייה המרכזית נוסדו עוד ספריות מישנה שנועדו לגילאים השונים כביטוי לתפיסת העולם החינוכית של אז.

1936 ניתן לזהות את המדרגות החיצונית.

1959 ההרחבה בה ניתן לזהות עדין את הלבנים.

כיום לאחר תהליך ארוך וממושך אנחנו פועלים זו השנה השלישית כספרייה אחת מאוחדת: למבוגרים, לנוער, לילדי בית הספר והגיל הרך. הספרייה "ירדה" קומה ונהייתה באחת נגישה וזמינה לכל. (וכאן ראוי לציין את קהילתנו על ההשקעה הכספית והערכית שהייתה כרוכה בתהליך זה. הספרייה שלנו **כיום** היא מקור לגאוות יחידה לכולנו).

במעבר הזה ערכנו שינויים רבים: מאולם המכיל מדפים, מדפים ודוכן השאלה ידני ל -" מרכז תרבות, ידע ופנאי" לכלל האוכלוסייה. התאמנו את עצמינו לעידן הטכנולוגיה הדיגיטלית ו"מסרנו" את ספריית העיון. הדבר נעשה בצער רב שכן אוסף ספרי העיון היה מוכר וידוע בעושרו והיקפו לא רק במזרע (בימינו פחות ופחות רלוונטי). אולם אנחנו עדיין שומרים על חלק קטן של נכסי התרבות הללו.

בזכות השינויים ותנאים נוספים קיבלה ספריית מזרע מעמד של "סניף רב יישובי" בתוך מכלול הספרייה הציבורית של המועצה ב"ויצו נהלל". מעמד זה מזכה אותנו בתקצוב קטן של רכישת ספרים, ציוד, פעילויות ומינוי אישי לספרייה הדיגיטלית הארצית.

ביום יום הספרייה פתוחה במרבית ימות השבוע, בשעות הבוקר ולפני הצהרים ויום אחד בשעות אחה"צ לטובת ילדי הגנים ובית הספר. מאז האיחוד התווספו קוראים חדשים מבוגרים וילדים בפרט. מספר ההשאלות גדל בהתמדה וישנם חודשים "קריאים" במיוחד, בהם מספר ההשאלות מכפיל עצמו. הספרים בספרייה מסודרים לפי אזורי אוכלוסיית הקוראים ובמרכז מרחב פתוח להתכנסויות, הרצאות והפעלות תרבות ובילוי. הספרייה מתנהלת באמצעות תוכנת קטלוג ולפנינו עדין מלאכה רבה של דילול, רישום הספרים והכנסתם התקינה למערכת.

בימי הקורונה אנחנו מנסות להתנהל ב"שיגרת קורונה", מתאימות עצמינו לסגרים, תופסות את פרקי הרגיעה ומאפשרים עבור קוראינו בתנאי התווים המקובלים להשאיל ספרים. מקיימות שעות סיפור ופעילות. רוכשות ספרים חדשים ומנסות להענות לבקשות של קוראינו הרבים גם באמצעות הטלפונים החכמים וטייק-אוואי.

בסיום אנחנו רוצות להוקיר את זכרה של אסנת זהבי שהייתה שנים רבות מאוד הספרנית של ספריית המבוגרים. אסנת חוותה איתנו את המעבר על רגעיו הקשים של חיסול ספריית העיון ועל הרגעים המשמחים של שיפוץ קומת הקרקע. בבוא העת, ברצוננו להקדיש ערב ביחד עם החברים והחברות, אותם היטיבה להכיר את טעמם הספרותי לזכור ולהזכר..

ספרי ילדים - מחברים ומאיירים מזרעיים בעבר ובהווה

ס	מ	ה	ה	י	י	ת	י	ע	ו	ש	ה	ב	ל	י	ב	ר	ו	נ	ו
כ	ו	ל	מ	ב	י	ח	ד	ו	כ	ל	א	ח	ד	ל	ח	ו	ד	כ	ה
ו	ע	ע	ר	מ	ע	ר	ח	ת	כ	י	ב	ו	י	א	ו	ר	ו	ת	ה
ג	ו	ר	נ	פ	ר	ד	מ	ס	ב	א	מ	ו	נ	ד	ק	ג	כ	ת	צ
ב	ב	ז	א	נ	ס	כ	נ	ה	ד	מ	ק	מ	ט	ז	ו	ש	ז	ז	י
ר	ב	ת	פ	נ	ש	ת	ג	ר	ה	פ	ו	פ	ס	ג	ב	ב	ת	ד	ק
ו	ט	י	ק	י	ט	ו	ק	ט	ו	ק	ה	נ	נ	ס	ה	י	ר	ו	ק
ע	נ	פ	ב	א	ב	ס	א	פ	מ	ק	כ	י	ז	ת	א	ו	ס	ל	ז
ו	ד	ג	ח	א	ג	ר	ס	ה	פ	ח	ו	ט	צ	א	ק	ר	ד	ת	ח
ר	ע	ג	ש	ה	ש	ש	ת	כ	ע	ג	ב	פ	ר	ר	פ	כ	פ	ר	ק
ו	צ	ט	כ	ב	פ	ו	ק	נ	נ	מ	כ	ר	ב	ו	פ	מ	ע	צ	ע
מ	ר	ט	פ	צ	ד	י	פ	י	מ	ת	ד	י	ת	ש	מ	ט	כ	ג	ק
ח	נ	ב	ע	ג	ה	י	פ	פ	ר	ז	ל	פ	א	ל	ח	ל	ל	ת	ע
י	ג	ר	א	א	ט	ה	ו	ל	א	ש	ב	ס	ג	ט	י	ס	ב	ס	ה
נ	ז	מ	כ	ט	כ	ג	מ	ח	ר	ט	ט	ג	כ	ש	נ	ל	ע	ק	ג
ב	ר	ת	ע	ו	ע	א	ס	ו	ה	ח	ר	ט	מ	ט	ת	ד	ה	ה	צ
ר	ש	ר	ו	ש	ק	ז	ב	פ	א	פ	ל	ק	ס	ו	י	ב	ע	ס	ב
ו	ה	ע	ק	ז	ח	י	כ	ה	א	ב	א	י	כ	מ	ר	ת	כ	צ	ל
ע	ה	נ	ז	נ	ג	ש	נ	י	י	מ	ע	ל	א	ו	פ	נ	י	י	מ
מ	י	ט	ב	ה	כ	ז	ב	ז	נ	מ	ד	ת	ג	ק	ג	ע	ח	ד	

<u>אוצר המילים</u>: גור נפרד מסבא מונדק / מאגדות המקום / אי / מיטב הכזב / שניים על אופניים / כיבוי אורות / כולם ביחד וכל אחד לחוד / אבא הכי חזק / הגיבור שלי ברקו / מחברת לילה / הפינגוין גוגו / מה הייתי עושה בלי ברונו / עובני חמור ועורב / טיקי טוק טוק הננס הירוק.